

Lektury w liceum – OBOWIĄZKOWE – zakres podstawowy

- Biblia, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleta, Pieśni nad Pieśniami, Księgi Psalmów, Apokalipsy wg św. Jana;
- Jan Parandowski, Mitologia, część I Grecja;
- Homer, Iliada (fragmenty), Odyseja (fragmenty);
- Sofokles, Antygona;
- Horacy – wybrane utwory;
- Bogurodzica; Lament świętokrzyski (fragmenty); Legenda o św. Aleksym (fragmenty); Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią (fragmenty);
- Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu (fragmenty);
- Pieśń o Rolandzie (fragmenty);
- Gall Anonim, Kronika polska (fragmenty);
- Dante Alighieri, Boska komedia (fragmenty);
- Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II; psalmy, w tym Psalm 13, Psalm 47; tren IX, X, XI, XIX; Odprawa posłów greckich;
- Piotr Skarga, Kazania sejmowe (fragmenty);
- wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński;
- Jan Chryzostom Pasek, Pamiętniki (fragmenty);
- William Szekspir, Makbet, Romeo i Julia;
- Moliere, Skąpiec;
- Ignacy Krasicki, Hymn do miłości ojczyzny, wybrane satyry;
- Franciszek Karpiński, wybór sielanek i liryki religijnej;
- Adam Mickiewicz, Oda do młodości; wybrane ballady, w tym Romantyczność; wybrane sonety z cyklu Sonety krymskie oraz inne wiersze; Konrad Wallenrod; Dziady cz. III;
- Juliusz Słowacki, Kordian, wybrane wiersze, w tym Grób Agamemnona (fragmenty), Testament mój;
- Zygmunt Krasiński, Nie-Boska komedia;
- Cyprian Kamil Norwid, wybrane wiersze;
- Bolesław Prus, Lalka, Z legend dawnego Egiptu;
- Eliza Orzeszkowa, Gloria victis;
- Henryk Sienkiewicz, Potop;
- Adam Asnyk, wybór wierszy;
- Fiodor Dostojewski, Zbrodnia i kara;
- wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprówic, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;
- Stanisław Wyspiański, Wesele;
- Władysław Stanisław Reymont, Chłopi (tom I – Jesień);
- Stefan Żeromski, Rozdziobią nas kruki, wrony..., Przedwiośnie;
- Witold Gombrowicz, Ferdynand (fragmenty);
- wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;
- Tadeusz Borowski, Proszę państwa do gazu, Ludzie, którzy szli;
- Gustaw Herling-Grudziński, Inny świat;
- Hanna Krall, Zdążyć przed Panem Bogiem;

- wybrane wiersze następujących poetów: Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu Ocalenie oraz Traktat moralny (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów Pan Cogito oraz Raport z oblężonego miasta, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Marcin Świetlicki, Jan Polkowski, Wojciech Wencel;
- Albert Camus, Dżuma;
- George Orwell, Rok 1984;
- Józef Mackiewicz, Droga donikąd (fragmenty);
- Sławomir Mrożek, Tango;
- Marek Nowakowski, Raport o stanie wojennym (wybrane opowiadanie); Górą „Edek” (z tomu Prawo prerii);
- Jacek Dukaj, Katedra (z tomu W kraju niewiernych);
- Antoni Libera, Madame;
- Andrzej Stasiuk, Miejsce (z tomu Opowieści galicyjskie);
- Olga Tokarczuk, Profesor Andrews w Warszawie (z tomu Gra na wielu bębenkach);
- Ryszard Kapuściński, Podróże z Herodotem (fragmenty);
- wybrane utwory okresu stanu wojennego;
- powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Ewy Demarczyk, Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów.

Lektury w liceum – OBOWIĄZKOWE – zakres ROZSZERZONY

Lektury z zakresu podstawowego oraz:

- Arystoteles, Poetyka, Retoryka (fragmenty); 2)
- Platon, Państwo (fragmenty);
- Arystofanes, Chmury;
- Jan Parandowski, Mitologia, część II Rzym;
- Wergiliusz, Eneida (fragmenty);
- św. Augustyn, Wyznania (fragmenty);
- św. Tomasz z Akwinu, Summa teologiczna (fragmenty);
- François Villon, Wielki testament (fragmenty);
- François Rabelais, Gargantua i Pantagruel (fragmenty);
- Michel de Montaigne, Próby (fragmenty);
- Jan Kochanowski, Treny (jako cykl poetycki);
- Piotr Skarga, Żywoty świętych (fragmenty);
- William Szekspir, Hamlet;
- wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior;
- Juliusz Słowacki, Lilla Weneda;
- Cyprian Kamil Norwid, Bema pamięci żałobny rapsod, Fortepian Szopena, Czarne kwiaty (fragmenty), Promethidion (fragmenty);

- realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, Ojciec Goriot lub Charles Dickens, Klub Pickwicka, lub Mikołaj Gogol, Martwe dusze, lub Gustaw Flaubert, Pani Bovary);
- Stanisław Wyspiański, Noc listopadowa;
- Franz Kafka, Proces (fragmenty);
- Michaił Bułhakow, Mistrz i Małgorzata;
- Stanisław Ignacy Witkiewicz, Szewcy;
- Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu Sklepy cynamonowe;
- Tadeusz Konwicki, Mała apokalipsa;
- Jorge Luis Borges, wybrane opowiadanie;
- Janusz Głowacki, Antygona w Nowym Jorku;
- Sławomir Mrożek, wybrane opowiadania;
- wybrane eseje następujących autorów: Jerzego Stempowskiego, Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta, Zygmunta Kubiaka, Jarosława Marka Rymkiewicza (co najmniej po jednym utworze);
- wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.

Lektury w liceum i technikum – UZUPEŁNIAJĄCE – zakres PODSTAWOWY

W każdej klasie uczniowie mają przeanalizować po dwie pozycje z poniższej listy.

- Sofokles, Król Edyp;
- Mikołaj z Wilkowiecka, Historyja o chwalebny Zmartwychwstaniu Pańskim (fragmenty);
- Dzieje Tristana i Izoldy (fragmenty);
- Giovanni Boccaccio, Sokół;
- Mikołaj Rej, Żywot człowieka poczciwego (fragmenty);
- Andrzej Frycz Modrzewski, O poprawie Rzeczypospolitej (fragmenty);
- Miguel de Cervantes Saavedra, Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy (fragmenty);
- Wespazjan Kochowski, Psalmodia polska (wybór psalmów);
- Wacław Potocki, Transakcja wojny chocimskiej (fragmenty z części I);
- Ignacy Krasicki, Monachomachia (fragmenty);
- Stanisław Trembecki, Franciszek Książnin, wybrane utwory;
- Jędrzej Kitowicz, Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III (fragmenty);
- Julian Ursyn Niemcewicz, Powrót posła;
- Stanisław Staszic, Przestrogi dla Polski (fragmenty);
- Juliusz Słowacki, Beniowski (fragmenty);
- Aleksander Fredro, Śluby panięskie;
- Johann Wolfgang Goethe, Cierpienia młodego Wertera (fragmenty), Faust (fragmenty);
- George Byron, Giaur (fragmenty);
- Adam Mickiewicz, Dziady cz. IV;
- Eliza Orzeszkowa, Nad Niemnem;
- Maria Konopnicka, wybór wierszy;

- Stefan Żeromski, Echa leśne;
- Zofia Nałkowska, Granica;
- Tadeusz Peiper, wybór wierszy;
- Joseph Conrad, Lord Jim;
- Anna Kamińska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, Edward Stachura, wybór wierszy;
- Kazimierz Moczarski, Rozmowy z katem (fragmenty);
- Zofia Nałkowska, Przy torze kolejowym (z tomu Medaliony);
- Jan Józef Szczepański, Święty;
- Tadeusz Różewicz, Kartoteka;
- Józef Czapski, Na nieludzkiej ziemi (fragmenty);
- Leopold Tyrmand, Dziennik 1954 (fragmenty);
- Stanisław Lem, Wizja lokalna;
- Samuel Beckett, Czekając na Godota;
- Friedrich Dürrenmatt, Wizyta starszej pani;
- Eugène Ionesco, Lekcja

lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.

Lektury w liceum – UZUPEŁNIAJĄCE – zakres ROZSZERZONY

W każdej klasie do przeanalizowania po dwie pozycje z poniższej listy.

- Erazm z Rotterdamu, Pochwała głupoty (fragmenty);
- Tomasz Morus, Utopia (fragmenty);
- Pedro Calderon de la Barca, Życie snem;
- Wolter, Kandyd (fragmenty);
- Jean Jacques Rousseau, Nowa Heloiza (fragmenty);
- wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski, Stara baśń, Victor Hugo, Nędznicy, Edgar Allan Poe – wybrane opowiadanie; Henryk Rzewuski, Pamiętki Soplicy (fragmenty);
- Władysław Stanisław Reymont, Chłopi (tom II – Zima);
- Aldous Huxley, Nowy wschodni świat;
- Gabriela Zapolska, Moralność pani Dulskiej;
- Gustaw Herling-Grudziński, Wieża;
- Florian Czarnyszewicz, Nadberezyńcy;
- Bohumil Hrabal– wybrane opowiadania;
- Wiesław Myśliwski, Widnokrąg;
- Julian Strykowski, Austeria;
- Umberto Eco, Imię róży;
- Wybrane wiersze poetów polskich i obcych;
- wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku;
- wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.

Zalecane dzieła teatralne i filmowe:

- 1) Apocalypsis cum figuris, reż. Jerzy Grotowski;

- 2) Amadeusz, reż. Miloš Forman;
- 3) Dekalog, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;
- 4) Dziady, reż. Konrad Swinarski;
- 5) Elektra, reż. Piotr Chołodziński; 37
- 6) Emigranci, reż. Kazimierz Kutz;
- 7) Kartoteka, reż. Krzysztof Kieślowski;
- 8) Kordian, reż. Jerzy Englert;
- 9) Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza, reż. Tadeusz Konwicki;
- 10) Moralność pani Dulskiej, reż. Tomasz Zygadło;
- 11) Nad Niemnem, reż. Zbigniew Kuźmiński;
- 12) Noc listopadowa, reż. Andrzej Wajda;
- 13) Noce i dnie, reż. Jerzy Antczak;
- 14) Rewizor, reż. Jerzy Gruza;
- 15) Rękopis znaleziony w Saragossie, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 16) Iwona, księżniczka Burgunda, reż. Zygmunt Hübner;
- 17) Sanatorium pod klepsydrą, reż. Wojciech Jerzy Has;
- 18) Śluby panieńskie, reż. Andrzej Łapicki;
- 19) Wizyta starszej pani, reż. Jerzy Gruza;
- 20) Zezowate szczęście, reż. Andrzej Munk;
- 21) Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda.

Lektury w liceum i technikum plus teksty polecane

W nowej podstawie programowej zamieszczono także informacje o tekstach polecanych do samokształcenia: *Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów*, red. Jerzy Bralczyk; Jan Białostocki, *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej*, Człowiek Grecji, red. Jean-Pierre Vernant; Człowiek renesansu, red. Eugenio Garin; Umberto Eco, *Sztuka i piękno w średniowieczu*; Karol Estreicher, *Historia sztuki w zarysie*; *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. Katarzyna Kłosińska; Johan Huizinga, *Jesień średniowiecza*; Jacques Le Goff, *Człowiek średniowiecza*; Władysław Kopaliński, *Słownik mitów i tradycji kultury*; Jacek Kowalski, *Niezbędnik Sarmaty*; Tadeusz Lubelski, *Historia kina polskiego*.

oraz:

Twórcy, filmy, konteksty; Jan Miodek, *Słownik ojczyzny polszczyzny*; Anna Nasiłowska, *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*; Ewelina Nurczyńska-Fidelska, Barbara Parniewska, Ewa Popiel-Popiołek, Halina Ulińska, *Film w szkolnej edukacji humanistycznej*; Maria Ossowska, *Ethos rycerski i jego odmiany*; *Popularna encyklopedia mass mediów*, pod red. J. Skrzypczaka; *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, red. Edyta Bańkowska i Agnieszka Mikołajczuk; Zbigniew Raszewski, *Krótką historia teatru polskiego*; Teresa Skubalanka, *Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje*; Stanisław Stabryła, *Starożytna Grecja*; Anna Świderkówna, *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta*; *Rozmowy o Biblii*; *Wielka encyklopedia Polski*, t. 1. i 2.; 38 Władysław Tatarkiewicz, *Historia filozofii*; *Dzieje sześciu pojęć*; *Droga przez estetykę*; Mieczysław Tomaszewski, *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje*; Lidia Winniczuk, *Ludzie, zwyczaje, obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu*.